

10.03.2025

Metsästysyhdistys Peura ry
c/o Hannele Tanhuanpää
Ristonkuja 4 A 1
31640 HUMPPILA

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo.mmm@gov.fi

Viite: MMM:n lausuntopyyntö <https://mmm.fi/lausunnolla>

Lausuntopyyntö (Dnro VN/36093/2024)

Lausunto maa- ja metsätalousministeriön luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi metsästyslain 41 §:n muuttamisesta

Metsästysyhdistys Peura ry kiittää mahdollisuudesta lausua esityksen kohteena olevasta asetusalunnoksesta ja toteaa seuraavaa:

Metsästyskulttuurin jatkuminen tulisi mahdollistaa ilman suurpetojen aiheuttamaa uhkaa. Jo nykyisellään suurpetokantojen kasvu näkyy metsästysharrastuksen vaikeutumisena. Nykytilanteessa varsinkin koiran käyttäminen jahdeissa estyy alueella liikkuvien petojen vuoksi. Kasvavien suurpetotiheyksien myötä on huomioitava sen aiheuttama mahdollinen uhka myös ihmiselle.

Metsästyksellä säilytetään suurpetojen tiheyttä sellaisella tasolla, että sen aiheuttamat haitat ja vahingot muulle alueen riistalle säilyvät hyväksyttävällä tasolla.

Suden kannan kasvu

Lajina suden täysrahoitus on aiheuttanut jo nyt susikantaan vinoutuman. Etelä-Suomen susille elinkelpoiset alueet ovat jo täynnä ja pois ajetus nuoret yksilöt ovat joutuneet lähelle ihmisasutuksia. Laumoista pois ajetus nuoret yksilöt huonoina metsästäjinä ovat joutuneet turvautumaan ihmisten läheisyydessä oleviin helposti saataviin ravintokohteisiin, kuten kotieläimiin, esimerkiksi metsästyskoiiriin ja laiduntaviin lampaisiin. Aiheutunut jälki on ollut rumaa. Törmäys ihmisten kanssa on jo miltei jokapäiväistä, koska pedolta puuttuu luontainen pelko ihmistä kohtaan.

Laumoista ajetus nuoret yksilöt perustavat omia laumojaan. Ihmisarkuus on pienentynyt näissä susilaumoissa yhä laajenevassa määrin ja tulee yhä laajenemaan tämän pelotteen puuttuessa. Täysrahoituksessa tehdään näin ollen sudelle itselleenkin ko. syystä karhunpalvelus koko susikantaa silmällä pitäen.

Mikäli suden metsästys sallittaisiin, niin kannasta poistuisi automaattisesti ihmispelotteen menettäneet yksilöt ja susikanta olisi terveemmällä pohjalla. Jos susikannan annetaan rauhoitettuna

kehittyä ilman pelotetta, niin riski konfliktista pedon ja ihmisen välillä kasvaa. Vaikka hyökkäystä ihmistä kohtaan ei ole nähtykään yli sataan vuoteen, niin uhka siihen on kuitenkin aina olemassa.

Kannanhoidollinen metsästys

Kannanhoidollisella metsästyksellä pyritään huolehtimaan kannan säilymisestä elinkelpoisena ja ylläpitämään ihmisarkuutta. Kannan määrää rajoittamalla pyritään myös pitämään vahingot hyväksyttävällä tasolla.

Suurpetokantojen koon määrittämisessä on otettava huomioon suotuisa suojelun taso, toisin sanoen, mikä on metsästettävän kannan osuus. Jo nyt on nähtävissä suurpetojen, erityisesti suden, kannan voimakas kasvu. Kannan alueellinen vahvistuminen johtaa väistämättä tilanteisiin, joissa ihminen kohtaa useammin suurpedon. Kasvavat suurpetokannat vaikuttavat selkeästi myös alueen riistakantaan. Suurpetokannan ei voi antaa kasvaa niin suureksi, että siitä on haittaa esimerkiksi hirvieläinkannoille.

Hirvieläinten metsästystä on jo pitkään toteutettu kannanhoidollisena metsästyksenä ja tämä on toiminut hyvin. Kannanhoidollisen suunnitelman perustana on laskenta / arviointi kannan suuruudesta. Suurpedoillekin tulisi kehittää laskenta-/arviointitapa, jolla voidaan alueellisesti määrittää taso ts. minkä suuruinen kanta voidaan hyväksyä tietylle alueelle. Tällä tavoin määritetään metsästettävä kanta ja hallitaan kannan tasoa alueittain.

Suurpetokantojen koon hallinta luvanvaraisella metsästyksellä on nähtävä myös tavoitteena vähentää laitonta metsästystä. Ylisuureksi kasvaneet kannat aiheuttavat ns. ylilyöntejä, jonka aiheuttaa ihmisen kokema turvallisuuden heikkeneminen tai taloudellinen menetys. Luvanvaraisen metsästyksen mahdollistaminen ja sen kontrollointi on helpompaa kuin rajallisten resurssien käyttö laittoman metsästyksen kontrollointiin. Hallittu valvonta vahvistaa myös ihmisten uskoa hyvään valvontatapaan.

Poikkeusluvallinen metsästys

Kannanhoidollisen metsästyksen lisäksi on mahdollistettava myös poikkeusluvallinen metsästys, mikäli suurpeto aiheuttaa häiriötä, haittaa tai uhkaa koti- / tuotantoeläimille tai ihmisen omalle turvallisuudelle tai omaisuudelle. Poikkeusluvan myöntämiselle on luotava selkeät määritelmät lainsäädännössä ja selkeä toimintatapa poikkeusluvan hakemiselle. Yksittäinen metsästäjä ei poikkeuslupaa voi lähteä hakemaan. Vahinko- ja turvallisuusperusteista poikkeuslupaa haettaessa, esimerkiksi rhy:n toimiessa ko. poikkeusluvan hakijana, sen tulee tuottaa perusteltu aineisto poikkeusluvan hakemista varten.

Yhteenveto:

Kasvaneet suurpetokannat vaativat kannanhoidollisen metsästyksen toteuttamista. Kannoille on määritettävä suotuisan suojelun taso, jolloin suurpetojen suojelu on riittävällä tasolla. Suurpetokantojen ei voi kuitenkaan sallia kasvaa kontrolloimattomasti, koska se aiheuttaa uhkaa ihmisen turvallisuudelle ja koti-/tuotantoeläimille.

Kannanhoidollisella metsästyksellä säädellään suurpetokantojen kokoa ja aiheutetaan suurpedoille luontaista ihmispelotetta, joka on olennaista suurpetojen luontaiselle käyttäytymiselle. Tällöin vähennetään riskiä konflikteille.

Olennaista on laatia luotettava laskenta-/arviointitapa suurpetokantojen koon määrittämiseen, jotta voidaan arvioida metsästettävä osuus.

Kannanhoidollisen metsästyksen lisäksi on lainsäädännössä määriteltävä myös vahinko- ja turvallisuusperusteinen poikkeuslupa.

Humppila, 10.03.2025

Metsästysyhdistys Peura ry

Joonas Peuhkuri
puheenjohtaja